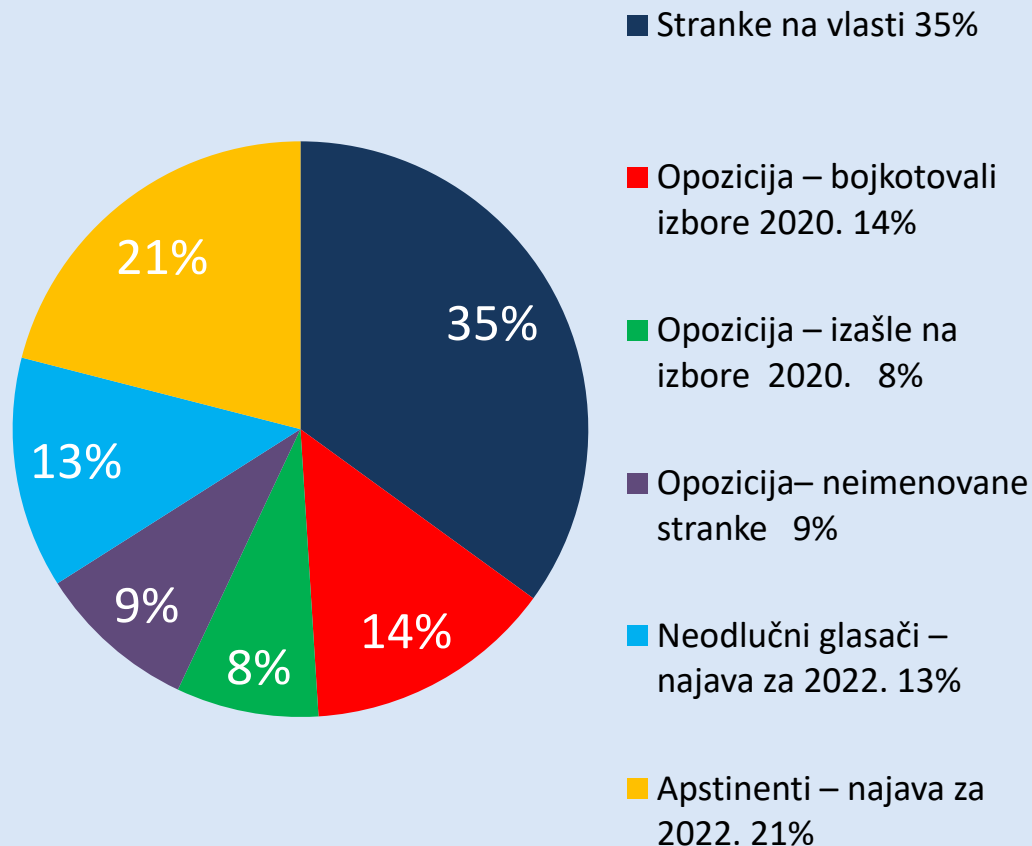

Kako građani danas vide naredne parlamentarne izbore

- Telefonska anketa IIC Demostat na uzorku od 1200 ispitanika -

- Telefonska anketa na uzorku od 1200 punoletnih građana Srbije, obavljena u drugoj polovini jula 2021. godine.*
- Postotak odbijanja: da bi se došlo do jednog ispitanika trebalo je okrenuti 5-6 brojeva telefona*
- Realizacija: istraživački tim IIC Demostat, rukovodilac tima Srećko Mihailović, sociolog*

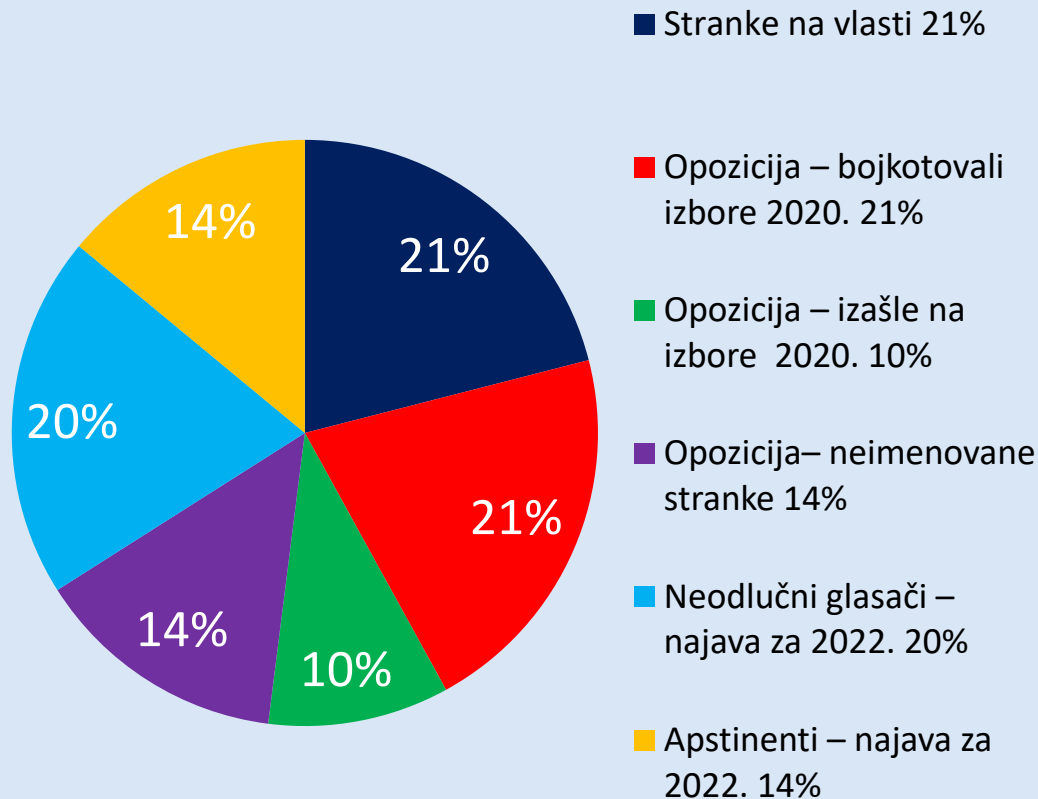
Grafikon 1. Izorno grupisanje političkih stranaka – Srbija, juli 2021.

Obrazloženje podele: ispitanici su rekli da bi barem jedan glas dali nekoj od čak 24 partije, pri čemu se za SNS izjašnjava čak 30,5% od ukupno 1200 ispitanika.

Za preostale 23 imenovane stranke u proseku je opredeljeno po 15 ispitanika ili 1,2% od ukupnog broja anketiranih. Upravo su nas ovi podaci naterali da ispitanike klasifikujemo u šest grupa.

Grafikon 2: Izorno grupisanje političkih stranaka – Beograd, juli 2021.

Naš uzorak je mali da bi mogli da pouzdano zaključujemo po regionima. Anketirali smo u Vojvodini 325 ispitanika, u Beogradu 271, u Z. Srbiji i Šumadiji 340 i u J. i I. Srbiji 264 – to su isuviše mali brojevi i bez obzira na svu slučajnost pri izboru ispitanika, ne možemo pouzdano da zaključujemo o izbornim opredeljenjima po regionima. No, i ovakvo istražvanje dalo je određene indicije i njima smo se bavili tamo gde je za to bilo posebnih razloga. Kao u slučaju Beograda, jer se na nivou indicija može reći: Beograd je drukčiji od Srbije.

Tabela 1: Za koga ste glasali na poslednjim predsedničkim izborima 2017. godine?

		Saša Janković	Luka Maksimović	Aleksandar Vučić
Stranke vlasti 2020		1	11	86
Stranke opozicije	Bojkot izbora - 2020	70	19	1
	Izašle na izbore - 2020	3	23	1
	Neimenovana opozicija za '22.	14	16	1
Neodlučni i apstinenti – najava za 2022.		12	31	11
Ukupno		100	100	100

Oni koji su 2017. glasali za Sašu Jankovića, sledeće godine će najčešće glasati za bojkot opoziciju – čak 70%. Glasači Aleksandra Vučića u gotovo devet od deset slučajeva (86%) glasaće za stranke na vlasti. Trećina glasača Luke Maksimović odlazi u apstinente i neodlučne (31%), četvrtina (23%) glasaće za neku od opozicionih stranaka koje su prošle godine izašle na izbore, a petina će glasati za bojkot stranke (19%); dok će svaki deveti glas dati strankama na vlasti.

Tabela 2. Školska sprema i izborna opredeljenja

		Osnovna škola i -	Srednja škola	Fakultet i +
Stranke vlasti 2020		51	33	17
Stranke opozicije	Bojkot izbora - 2020	6	15	25
	Izašla na izbore - 2020	5	9	10
	Neimenovana opozicija za 2022.	4	10	12
Neodlučni glasači – najava za 2022.		11	13	17
Apstinenti – najava za 2022.		23	20	19
Ukupno		100	100	100

Polovina ispitanika sa osnovnom školom i manje (51%) glasaće za stranke na vlasti, četvrtina će otići u apstimente (23%); za bojkot stranke glasaće 6%...Trećina ispitanika sa srednjom školom glasa za stranke na vlasti, petina su apstinenti, 15% je opredeljena za stranke bojkota prošlih izbora. Četvrtina visokoobrazovanih glasa za bojkot stranke, petina su apstinenti, 17% glasa za stranke na vlasti, isto toliko je izbornu neodlučno...

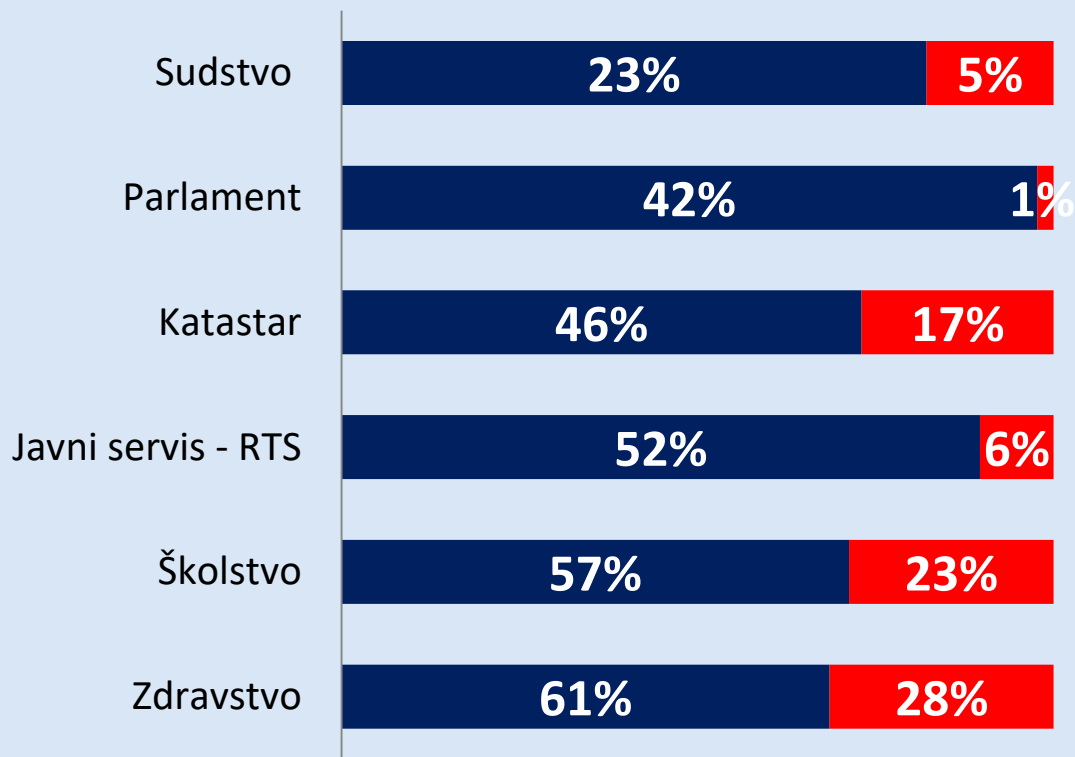
Tabela 3. Radni status ispitanika i izborna opredeljenja

		Zaposlen	Penzioner	Izdržavano lice	Prosek
Stranke vlasti 2020		26	55	31	35
Stranke opozicije	Bojkot izbora - 2020	15	13	14	14
	Izašla na izbore - 2020	8	5	10	8
	Neimenovana opozicija za 2022.	13	5	6	9
Neodlučni glasači – najava za 2022.		16	10	12	13
Apstinenti – najava za 2022.		22	12	27	21
Ukupno		100	100	100	100

Četvrtina zaposlenih (26%) glasa za partije na vlasti, petina (22%) su apstinenti, 16% su izborno neodlučni, 13% glasa za bojkot stranke...Čak 55% penzionera glasa za stranke na vlasti, a samo 13% za bojkot stranke.

Grafikon 3 Poverenje u političke i društvene institucije – stranke vlasti i stranke bojkot opozicije

■ Stranke vlasti ■ Stranke bojkot opozicije

OPOZITNA POVERENJA

Pristalice stranaka na vlasti najmanje poverenja imaju u sudstvo (23%), a natpolovično poverenje u RTS (52%), školstvo (57%) i zdravstvo (61%). S druge strane pristalice bojkot opozicije najmanje poverenja imaju u Parlament Srbije (1%), sudstvo (5%), RTS (6%) i katastar (17%), a nešto veće je poverenje u školstvo (23%) i zdravstvo (28%).

Tabela 4a. TEME OPOZITNOG RASCEPA: Da li je u Srbiji na delu jednopartijski ili višepartijski sistem

	Pretežno, jednopartijski	Pretežno, višepartijski
Stranke vlasti 2020	27	70
Stranke bojkota izbora 2020.	87	13

Tabela 4b. A kako bi valjalo da bi Srbija napredovala

	Pretežno, jednopartijski	Pretežno, višepartijski
Stranke vlasti 2020	43	55
Stranke bojkota izbora 2020.	7	91

Pristalice stranaka na vlasti misle da je sadašnji politički sistem pretežno višepartijski (70%), a po njihovom mišljenju valjalo bi da takav i bude; no tako misli svega 55%.

Pristalice bojkot stranaka misle da je sadašnji sistem jednopartijski (87%), a za Srbiju bi valjalo da bude višepartijski (91%)

Tabela 5a. Da li su u Srbiji mediji pretežno otvoreni za sve ili pretežno zatvoreni za opoziciju

	Pretežno otvoreni	Pretežno zatvoreni
Stranke vlasti 2020	74	24
Stranke bojkota izbora 2020.	15	83

Tabela 5b. A kako bi valjalo da bi Srbija napredovala

Pretežno bi valjalo da budu otvoreni za sve ili da budu zatvoreni za opoziciju	Pretežno, otvoreni	Pretežno, zatvoreni
Stranke vlasti 2020	91	6
Stranke bojkota izbora 2020.	97	2

TEME OPOZITNOG RASCEPA: Pristalice stranaka na vlasti misle da su mediji pretežno otvoreni za sve (74%) i da treba da budu još otvoreniji (91%). Pristalice bojkot stranaka misle da su mediji pretežno zatvoreni (83%), a da treba da budu pretežno otvoreni za sve (97%).

Tabela 6a. Da sutra EU pozove Srbiju da uđe u EU, da li bi ova vlast prihvatila da Srbija uđe u EU ili ne bi?

	pretežno da	pretežno ne
Stranke vlasti 2020	79	14
Stranke bojkota izbora 2020.	62	31

Tabela 6b. A kako bi valjalo da bude da bi Srbija napredovala?

	Da prihvati ulazak u EU	Da odbije ulazak u EU
Stranke vlasti 2020	53	45
Stranke bojkota izbora 2020.	68	32

TEME OPOZITNOG RASCEPA: Pristalice stranaka vlasti misle da bi vlast prihvatila da Srbija uđe u EU ako bi dobila taj poziv (79%), ali samo 53% misli da bi to bilo dobro za Srbiju. Tri petine pristalica bojkot stranaka (62%) misli da bi sadašnja vlast prihvatila ulazak u EU, a nešto više (68%) misli da bi to bilo dobro za Srbiju. Za 45% pristalica stranaka na vlasti i 32% pristalica bojkot opozicije misli da za Srbiju nije dobro da se nađe u Evropskoj uniji.

Tabela 7a. Da li će sadašnja vlast istrajati u odbijanju nezavisnosti Kosova ili će da popusti uz određene ustupke

	Odbijanje nezavisnosti	Popuštanje uz određene ustupke
Stranke vlasti 2020	76	19
Stranke bojkota izbora 2020.	21	67

Tabela 7b. A kako bi valjalo da bi Srbija napredovala?

	Odbijanje nezavisnosti	Popuštanje uz određene ustupke
Stranke vlasti 2020	76	23
Stranke bojkota izbora 2020.	52	41

TEME OPOZITNOG RASCEPA: Tri četvrtine pristalica stranaka na vlasti (76%) misli da će sadašnja vlast da istraje u odbijanju nezavisnosti Kosova i isto toliko misli da je to dobro za Srbiju. Dve trećine pristalica bojkot opozicije misli da će vlast da popusti uz određene ustupke, a dve petine misli da je to dobro za Srbiju a polovina misli da je loše.